uersis intelligētiis sūt adinuicē diuersarū speciež spēalissimaruž:qſ nō oēs orbes habent psiles pprie tates mobiles: vt patz de pmo mobili z de spheris planetaruſ z de celo signož. Itē si orbes nō differ rent abinuicē spē tūc nō eēnt ordinati adinuice ni si accidentalr vn pura aliū. Itē si eēnt eiusdē spe ciei nō videret qre nō essent ptinui adinuice. Et ex istis seqſ qſ sol est alteri spei a luna z ab aliis stel lis sſm qſ oēs planete z oēs stelle fixe adinuice sūt diuersaruſ spež: cū habeāt ppietates z vtutes na turales valde diuersas: z actiones effectuū specie diuersož. ¶Seqſ tertio qſ orbes sūt alteri spei ab astris: z ista oia videt dicere aristoteles z pba re in libro de ppetatib&#9 elemētož. ¶Ad rones. Ad pma negat ans. s. qſ oēs orbes sint inter se eiusdē spēi: negat etiā qſ astruſ sit eiusdē spei cū suo orbe: z qn Ōž astruſ est desior ps sui orbis: dico qſ ve rū est: sſ dico qſ plus differūt abinuice: sſz sſm ptu tes suas naturales. Dico vlteri qſ dato qſ moue rent vno motu: nō tn ppter hoc sequit qn sint al terius nature. Pōt etiā negari qſ mot simplices ipož orbiū sint eiusdē spēi spēalissime: qſ sicut di cuſ est in pmo: nō ois motus deorsum ōi motui deorsuſ est eiusdē spei spēalissime: licz bn subalter netita nec ois motus circularis ōi motui circulari est eiusdē spēi spēalissime. Possž etiā dici qſ licz di uersitas motuū arguat diuersas naturas corpož simpliciuſ: nō tn optet qſ siles motus arguat eādē natura salte sſm spē. Et ex istis sequit qſ celū nō est homogeneū sic sūt elemēta. Dico vlteri qſ pba se corpa simplicia sſm spē spēalissimā å qnç/cuſ qstat qſ nō sit nisi qnqç corpa simplicia sſm spē subalterna. Ex qn seqſ qſ celū nō est spēs spēalissima sſz subalterna. Et hec de scdo ar. Qtū ad ttiuſ sit:

Coclusio

rnsalis: Alia astra a sole hūt lu mē suū qſ notabiliter illumināt ista inferiora a sole: z hec pclusio relinquit pbata in argumētis. Ad rōnes patz quid sit dicēdū.

¶Liber quart Aristo. de celo et mūdo.

De graui autē z leui quid est vtrūç z que natura ipsož considerandū: z ppter quā causam habent virtutes has: est eim que de ipsis cōtemplatio his qui de motu sermonibus ppria.

Iste est quartus liber de celo z mūdo: in qſ phus ōndit determiare de natura grauis z leuis: z diuidit in duos tractatus. In pmo determinat de graui z leui sſm sui ratio nem antiqž. Et pmo recitat opinione platonis di cēs: qſ opinio platonis erat qſ illud est graui qſd cō ponit ex plib&#9 eiusdē spēi: z illud est leui qſd cōponit ex paucioribus ptib&#9 eiusdē spēi: z dic qſ plato qſ oia corpa sūt cōposita ex oibus ptib&#9 cōsilib&#9 z nō elemēto: z dicit phus qſ hec opinio est insuffici ens. Primo: qſ nō determinat de graui z leui sim plicir. Scdo seqſ qſ magn ignis eēt grauior to ta terra: qſ cōponit ex plib&#9 ptib&#9 eiusdē spēi. Se cūda opinio est democriti z suož sequaciū dicen tiū qſ illud est leuius qſd est min in qntitate: sſ hec opio est falsa: qſ videm multa entia in qntitate mi nora aliis eē grauiora. Tertia opinio: e dicētiū il lud eē çuius qſ est interceptū paucioribus vacuitati b&#9: z illud leui qſ est interceptū pluribus vacuitati bus. Sſ hāc opione reprobat phus: qſ tūc mult

aer eēt leuior: mlto igne: cū in eo sint plures vacui tates. Etiā seqſ qſ vacuū esset simplr leue: z ple nū est simplr çuius: qſd est falsuſ: qſ vacuū nō mo uet sursuſ. Quarta opio: fuit dicētiū illud eē gra uius qſd plus hž de materia: z illud leui qſd minus hž. hāc opinione reprobat duplr. Prio: qſ isti nō determiant de çui z leui simplr. Scdo: qſ seqſet qſ mult aer z mult ignis essent çuiora modica ter ra: qſ plus habet de materia: sed h est falsum: igit.

Nos autem dicamus primū determinantes de quo maxime dubitant quidam ppter quid.

Iste est scdus tractat hui libri: in qſ phus determiat de çui z leui sſm suā p pria opione: z diuidit i qnç capla. In pmo ponit tale pclusione: nō optet tale qſlibz qſd mouet sup ple naturalr moueri a çlibet: neç ad çlibet: sed a determiato mouēte mouet: z ad determiatū lo cū mouet: pura ad naturale. Un dic qſ çuia ferūt ad ppria loca: z etiā leuia ppter hoc qſ sūt pfectio nes naturales ipož. Ex qſ infert qſ nō est qſreda cā qre çue mouet deorsuſ z leue sursum: sicut nō est qſrenda cā qre sanabile mouet ad sanitatē: z alte rabile ad alteratione: z augmētabile ad augmēta tione. Ex qſ infert tres dñas inter motū çuis z le uis z alios mot: qſ çuia z leuia hūt in se principia sui mot: nō aut alterabile: nec augmentabile: sed mouet ab extrinseco. Scda dña: qſ idē e supposi tū qſd pri est sanabile: z postea egrotabile: nō aut idē est pri çue z leue. Tertia dña: qſ mot local e posterior aliis sſm çnatione: pus eim optet eē factū graue p çnatione z alteratione çſ qſ moueatur.

¶Differentias autē z accidentia circa ipsa nunc dicamus.

¶Istud est scdm caplžm in qſ ōndit qſd sit graue z qſd leue: et dicit qſ duplex e graue. s. simplr z in re spectu: z etiā duplex e leue. s. simplr z in respectu. Graue simplr est qſd oib aliis naturalr substat: sſ leue simplr est qſd oib aliis naturalr supeminet: sſ çuia z leuia i respectu: dicūt qſ nec oib aliis sbstāt nec oib aliis supsunt: sſ in medio sūt. Et subdit qſ mixta dicūt grauiora vl leuiora sſm qſ plus vl mi nus participāt de istis elemētis grauibus vl leui bus. Subdit scdo qſ ppter dñas elemētož eade mixta apparet eē adinuice çuiora z leuiora: vt ma gnū lignū sentit eē graui in aere çſ paruū plūbu: z in aqſ ecōtrario mō: z huic dat cām: qſ oia eleme ta pter igne hūt de grauitate. de terra z aqua ma nifestū est: de aere pbat: nā ipe vbiç hž grauitatē pter in terra z aqua: etiā vesica plena aere plus ponderat çſ si esset vacua: diuersitas ç illož mo biliū accidit ppter dñam corpož simpliciū: nam si aliqſd habet plus aeris çſ terre z aque: illud erit leuius in aqua z grauius in aere.

¶Quod autē est simpliciter leue z sim pliciter graue ex his est manifestum.

¶Istud est tertiū caplžm in quo intēdit tale pclu sione: Aliqſd est simplr leue z aliqſd simplr graue. Un çue simplr est qſd natū e sp ferri deorsuſ: vt ter ra: sed leue simplr est qſd natū e sp ferri sursuſ: vt ignis. Et infert pmo qſ centruſ est termin ad que mouent grauia z termin a qſ mouent leuia. Ex qſ infert scdo qſ grauia et leuia ferūtur ad loca 3ria. Tertio infert qſ nihil mouet in infinitū: cū cuius libet mot sit termin vltra quē nō fit mot. Quar